

Klankbordgroep Windpark Korendijk

Definitief verslag

Juni 23, 2015

Aanwezigen

Onafhankelijk voorzitter, Fon ten Thij
 Filopopers/Nieuw-Beijerland, Mark Speldenbrink
 Gemeente Nissewaard, Heidi Rensen
 Dorpsbelang Zuid-Beijerland, Willy Spaan
 Gemeente Korendijk, Henk Groeneveld
 Grontmij, Roelof Kooistra
 Aandeelhouder Klein Piershil BV, planontwikkelaar Dick de Bruijne
 Aandeelhouder Klein Piershil BV / Yard Energy, Jeffrey Lapré
 Vereniging Hoeksche Waards Landschap, werkgroep milieu, Martijn Verweijen
 SamenwerkingsOrgaan Hoeksche Waard, Martin Roobol
 Bosch & Van Rijn (opstellers onderzoek), Jeroen Dooper
 Ondernemersvereniging Hoeksche Waard, Jaco Stolk
 Comite Zuidzijde e.o., Paul van Munster
 Comite Zuidzijde e.o. + Zuidrand, Mark Kouwenhoven
 Provincie Zuid-Holland, Willemien Croes
 Provincie Zuid-Holland, Jeanine Zwolve (verslag)

Afwezig, maar wel uitgenodigd:

De voorzitter deelt mee dat de volgende deelnemers ook zijn uitgenodigd voor de klankbordgroep, maar daarop of niet hebben gereageerd of hebben aangegeven niet aanwezig te kunnen/willen zijn:

- LTO Noord – geen reactie
- Henk de Vos van bewonerscomite Zuidrand (wordt vervangen door Mark Kouwenhoven)
- Stichting Tegen windturbines aan het Spui – niet aanwezig
- Dorpsvereniging Swaneblake – geen reactie
- Dorpsvereniging Goudswaard – geen reactie
- Waterschap Hollandse Delta – niet aanwezig.

Inleiding

Fon legt het doel en de verwachtingen van deze bijeenkomst uit en de te bespreken agendapunten. Het is de bedoeling dat de klankbordgroep drie maal bijeenkomt. Naast deze klankbordgroep zijn er ook twee bewonersgroepen opgericht met omwonenden van de locatie Spui, die ieder ook drie maal bijeen zullen komen. Vanavond zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Proces en het Advies Reikwijdte en Detailniveau
- Voornemen en het MER
- Vastgoed en participatie
- Planning

Aftrap

De provincie geeft een toelichting op het proces tot nu toe en herhaalt daarbij de opdracht vanuit het provinciaal bestuur: 'maak een provinciaal inpassingsplan voor een windpark aan het Spui in de gemeente Korendijk'. Hiervoor moet ook een MER (milieueffectrapport) worden gemaakt en GS hebben hiervoor 16 juni jl. het ARD (Advies Reikwijdte en Detailniveau) vastgesteld dat de kaders vormt voor het uit te voeren milieuonderzoek (MER). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. wordt het MER behoorlijk verbreed t.o.v. de oorspronkelijke aanpak. Tevens is gekozen voor een

uitgebreide beantwoording van de zienswijzen, ook waar deze strikt genomen niet over het MER gaan, maar bijvoorbeeld over participatie om de omwonenden tegemoet te komen in hun vragen en zorgen, zoals compensatie en participatie. Dat is ook de aanleiding voor inschakeling van Fon ten Thij als onafhankelijk procesbegeleider.

De voorzitter nodigt alle aanwezigen uit om hun meningen, ideeën en standpunten naar voren te brengen, uiteraard met respect voor alle andere aanwezigen. Van de bijeenkomst zal een beknopt verslag worden gemaakt.

Het proces en het MER

De voorzitter vraagt of alle deelnemers het ARD van de provincie inmiddels hebben ontvangen en of zij daarop een eerste reactie willen geven.

Daarop ontspint zich een discussie over welke locaties er in het MER worden meegenomen, zoals de locaties uit het Brede MER van de gemeente, of er alleen binnen de gemeente gekeken wordt of ook daarbuiten. Ook wordt gesuggereerd door Dorpsvereniging Zuid-Beijerland om voortaan de namen van de polders te gebruiken als manier om locaties aan te duiden. Dit wordt door de aanwezigen positief ontvangen. De SOHW wil de trechtering graag nader uitgelegd zien met welke criteria daarvoor gaan gelden. De gemeente wil weten of er een voorkeurslocatie wordt benoemd en de Ondernemersvereniging vraagt of het MER geen wassen neus is, omdat de locatie al vast ligt.

De provincie merkt op dat op blz. 52 van de ARD een lijstje met locaties staat, en welke daarvan in het MER zullen worden meegenomen. Mede op advies van de Commissie m.e.r. worden alle locaties uit de Brede MER van de gemeente in de trechtering meegenomen. In principe zijn het allemaal locaties in de gemeente Korendijk, maar dat is geen hard uitgangspunt geweest. De suggestie om in het vervolgproces poldernamen te gebruiken, wordt overgenomen. Het MER is geen wassen neus, maar een hulpmiddel voor het bestuur om bij het nemen van besluiten de gevolgen voor het milieu daarbij een volwaardige plek te geven. Voor de trechtering gelden verschillende criteria: bijvoorbeeld de provinciale randvoorwaarden voor windlocaties (lijnopstellingen langs scheidslijnen van water en land), maar ook om de realiseerbaarheid vanwege belemmeringen in de omgeving. Het resultaat van de trechtering is een aantal alternatieve locaties, dat in het MER verder op hun gevolgen voor het milieu wordt onderzocht, zodat deze met elkaar en met de voorgenomen locatie langs het Spui kunnen worden vergeleken. Pas dan wordt duidelijk of er een voorkeurslocatie uit het MER komt. Het MER is niet bedoeld om aan te tonen welke locatie de beste is, maar of, en zo ja welke locaties geschikt zijn. Er kan dus ook uitkomen dat geen, of juist meerdere alternatieve locaties geschikt zijn. Vervolgens is het aan het bestuur om daarover een (politiek) besluit te nemen. De voorzitter zegt dat in theorie uit het MER wel een andere voorkeurslocatie kan rollen dan nu is voorgenomen (de locatie Spui), maar dat die kans gezien de eerdere besluiten van de provincie niet erg groot is. Dorpsbelang Zuid-Beijerland vindt objectiviteit erg belangrijk, want de uitkomsten van de Brede MER van de gemeente was te politiek gestuurd.

Op verzoek van de voorzitter licht Bosch en van Rijn het trechteringsproces toe en hoe wordt omgegaan met woningen die dicht bij het voorgenomen windpark liggen. In het MER zal het trechteringsproces duidelijk worden uitgelegd. Het is de opdracht om een zo objectief mogelijk MER te maken. Als een of meer woningen te dicht bij het windpark ligt om aan de (geluids)normen te voldoen, wordt – uiteraard in overleg met de eigenaar – gekeken of deze deel van de inrichting kan worden (waardoor de normstelling niet geldt), maar dat kan alleen als het om een of twee woningen gaat. Als het er meer zijn, dan moet de opstelling worden aangepast, of zelfs voor een andere locatie worden gekozen.

Vastgoed en participatie

Het Hoeksche waardselandschap vraagt of de provincie als tegenprestatie voor het windpark ook iets kan doen voor de Hoeksche Waard?

De provincie geeft aan dat dit juist een van de redenen was voor de provincie om een klankbordgroep in te stellen, zodat daarin ideeën over participatie los kunnen komen, die vervolgens in het participatieplan en de overeenkomst met de initiatiefnemer kunnen worden vastgelegd.

Filopopers/Nieuw-Beijerland geeft aan het moeilijk te vinden om over participatie te praten zolang de locatie nog niet definitief vaststaat. De provincie vindt dat een heel begrijpelijke reactie, maar dat overleg met omwonenden in dit stadium toch wenselijk is, omdat in het combiMER zowel alternatieve locaties worden onderzocht en vergeleken met het voornemen (planMER), maar ook de effecten van de diverse inrichtingsalternatieven van de locatie Spui (projectMER) worden onderzocht. Er wordt dus geen tussentijds locatiebesluit genomen en daarom is het verstandig om in het participatieproces uit te gaan van de veronderstelling dat het windpark inderdaad op de locatie Spui komt. Gelet op de voorgeschiedenis en de recente besluitvorming door PS is dat nu eenmaal de meest waarschijnlijke optie en als PS uiteindelijk toch anders besluit, ook dan is de opgehaalde informatie bij omwonenden en deze klankbordgroep nuttig, omdat in dat geval een nieuw proces zal worden opgestart.

De SOHW heeft in opdracht van de gemeenten in de Hoeksche Waard een participatiemodel ontwikkeld. Dit model is aan de gemeenteraden in de Hoeksche Waard toegezonden ten behoeve van besluitvorming. Het zou mooi zijn als alle gemeenten in de Hoeksche Waard een gelijkkluidend kader hebben.

Mark vraagt of dat hetzelfde is als een anterieure overeenkomst. De provincie geeft aan dat dat niet hetzelfde is, maar beide documenten hebben wel met elkaar te maken. In een participatieplan worden de participatiemogelijkheden en afspraken beschreven die de initiatiefnemer aan omwonenden en andere partijen zal aanbieden. Dit plan wordt als bijlage bij de anterieure overeenkomst gevoegd die zal worden gesloten tussen de provincie en de initiatiefnemer en waarin de financiële kant van de participatieafspraken ook staan opgenomen. Op deze manier worden alle afspraken helder vastgelegd.

De voorzitter geeft in reactie op het participatiemodel voor de HW van het SOHW aan, dat participatie vooral gericht moet zijn op de wensen en ideeën van burgers, terwijl het HW-model wel erg gericht is op fondsvorming voor gemeentelijke projecten. Dat kan betekenen dat participatiegelden terecht komen bij projecten elders in de Hoeksche Waard. De provincie benadrukt dat de provincie op zoek is naar maatwerk. Zij is niet op voorhand tegen een bijdrage in een fonds, mits het geld maar wordt besteed aan projecten die een relatie hebben met dit windpark.

Het SOHW pleit voor een bijdrage aan het regiofonds. Omwonenden hebben via de gemeente invloed op de besteding via het uitvoeringsprogramma. Zuidzijde e.o. is er geen voorstander van als het geld wordt besteed aan projecten elders. De gemeente Korendijk merkt op dat zij onderdeel uitmaakt van het SOHW en zich kan inspannen om het geld op de juiste wijze in te zetten, gericht op de wensen en ideeën van haar burgers. Filopopers/Nieuw-Beijerland vindt dat het geld zoveel mogelijk naar directe omwonenden moet gaan. Dorpsbelang Zuid-Beijerland vindt het niet kunnen dat de gemeenten in de Hoekse Waard niet gezamenlijk naar de minst slechte locaties hebben willen zoeken, maar nu wel de compensatiegelden willen spreiden over andere gemeente dan waar de turbines komen. De gemeente Nissewaard vindt het belangrijk dat de directe omgeving bij het project betrokken wordt, maar kan zich goed voorstellen dat het project bijdraagt aan een fonds, waarmee project in de omgeving kunnen worden gefinancierd. Het Hoekschewaards Landschap vindt dat vooral de Hoeksche Waard moet worden gecompenseerd. Een regiofonds is voor burgers heel ver weg.

Dorpsvereniging Filopopers vraagt om meer uitleg over compensatie, participatie en planschade. Er worden allerlei termen gebruikt en het is niet duidelijk wat de verschillen zijn. Wat de vereniging betreft moeten bewoners eerst gecompenseerd worden, daarna pas participatie. Er wordt daarbij ook verwezen naar

participatievormen en vergoedingen in de gedragscode van de NLVVO. Het is belangrijk dat bewoners vooraf compensatie ontvangen, in plaats van achteraf.

Yard Energy legt uit dat het bij planschade allen gaat om de schade als gevolg van de planologische verandering, waarbij bewoners pas achteraf een tegemoetkoming kunnen aanvragen. Bij participatie kan veel vrijer en ook vooraf worden geïnventariseerd waar de wensen en behoeften van omwonenden liggen. Dat kan bijvoorbeeld uitmonden in een fonds, maar ook in een individuele financiële regeling, dat dan meer als vergoeding of compensatie wordt gezien. De voorzitter vult aan dat een tegemoetkoming in planschade aan vrij strenge wettelijke regels moet voldoen, waardoor er in de praktijk voor de realisatie van windparken maar zelden een tegemoetkoming hoeft te worden uitgekeerd.

De voorzitter wijst erop dat in de gedragscode van de NLVOW voorstellen worden gedaan die nog nergens in Nederland worden toegepast. Het lijkt hem raadzaam om uit te gaan van meer realistische vormen van compensatie- en participatie, die ook elders in Nederland worden toegepast. Hij stelt voor om volgende keer aan de hand van het overzicht van participatiemogelijkheden van het SOHW realistische voorbeelden van elders te bespreken.

De voorzitter zegt dat beter over vergoedingen (in het algemeen) kan worden gesproken dan over compensatie. De exacte omvang van maatregelen en vergoedingen wordt namelijk vaak pas later bekend omdat die deels afhankelijk is van bijvoorbeeld de subsidieregeling en van de overige elementen in de participatiemix. Yard Energy geeft daarop aan dat stapeling van financiële aanspraken de uitvoerbaarheid van dit relatief kleine windpark niet in de weg mag staan. Hieraan zullen in de anterieure overeenkomst voorwaarden moeten worden verbonden.

Terugkomend op het MER vraagt de gemeente of de voorgestelde trechtering met de klankbordgroep gedeeld kan worden. Hij merkt daarbij op dat hoe concreter de locatie aan het Spui wordt uitgewerkt, hoe minder speelruimte PS zullen hebben voor een andere locatie. Waarop de Ondernemersvereniging vraagt wat het nut van de MER is, en hoe definitief de locatie aan het Spui nu is.

De provincie zegt dat PS in principe terug kan komen op eerdere besluitvorming, maar dit dat, gelet op de status van een PIP, politiek gezien wel een zwaarwichtig besluit is. Bij de planvorming in het verleden is wel een Strategische Milieubeoordeling uitgevoerd (dat heet nu een planMER). Als PS zou besluiten om toch een andere locatie te willen kiezen, dan zal eerst de Verordening ruimte c.q. de Visie Ruimte en Mobiliteit door PS moeten worden gewijzigd, alvorens een nieuwe locatie via bestemmingsplan of PIP ruimtelijk mogelijk kan worden gemaakt. Zo een PS procedure kost minimaal een jaar, evenals die voor een bestemmingsplan of PIP. De Dorpsvereniging Filopopers veronderstelt dat PS daarbij ook zullen kijken naar de effecten die dat zal hebben op het halen van de taakstelling voor 2020. De provincie beaamt dat.

De voorzitter concludeert dat er behoefte is om volgende keer concreter in te gaan op voorbeelden uit de praktijk.

Referentiesituatie/Swaneblake

De voorzitter vraagt Bosch en van Rijn iets te zeggen over de referentiesituatie en de positie van het plan Swaneblake daarin. Bosch en van Rijn legt uit dat bij de vergelijking van de milieueffecten wordt gekeken naar de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling, dat wil zeggen inclusief ruimtelijke ontwikkelingen waarvan min of meer vast staat dat ze doorgaan. Het plan Swaneblake hoort daar niet bij, maar de provincie is bereid om de eventuele gevolgen van het windpark op het plan Swaneblake in beeld te brengen, hoe moeilijk dat ook is omdat er vanuit de initiatiefnemers weinig concrete input wordt geleverd ten aanzien van de inrichting en het ruimtebeslag. Grontmij geeft aan dat de plannen van Swaneblake moesten worden aangepast als gevolg van het windpark. De gemeente benadrukt dat de planontwikkeling van Swaneblake ernstig wordt belemmerd door het windpark, terwijl het plan juist zo belangrijk is voor de Hoeksche Waard. Dat vindt niet alleen de gemeente, maar ook het SOHW en zelfs het Havenbedrijf en het

Wereldnatuurfonds. De voorzitter vraagt aan de Grontmij of zij mogelijkheden ziet om te komen tot een meer integrale planontwikkeling.

Het SOHW vraagt of de provincie het plan Swaneblake wel belangrijk vindt. De provincie geeft aan het plan niet op voorhand onmogelijk te willen maken, maar is ook van mening dat recreatie en windpark elkaar niet in de weg hoeven te zitten. Verder is de provincie nog niet overtuigd van de levensvatbaarheid en de inrichting van Swaneblake, wat het erg lastig maakt om er op voorhand rekening mee te houden.

In antwoord op een ingebrachte stelling door de provincie, stelt de gemeente dat de realisatie van Swaneblake niet van invloed zal zijn op de afstand van de windmolens tot de woningen in Nieuw-Beijerland. Voor de afstand tot de woningen in Nieuw-Beijerland zijn andere aspecten zoals geluid en slagschaduw maatgevend. Dit i.v.m. de omvang van de aangegeven windlocatie in de Verordening Ruimte. Of wil de initiatiefnemer van het windpark vrijwillig een deel van de windlocatie onbenut laten aan de zijde van Nieuw-Beijerland?. De gemeente ziet geen mogelijkheden om partijen nader tot elkaar te brengen. Verder wordt door de gemeente opgemerkt dat het naleven van wettelijke normen geen garantie geeft dat het plan Swaneblake doorgang kan vinden i.v.m. de verhuurbaarheid/verkoopbaarheid van de recreatiewoningen. Het SOHW doet de suggestie om met een worstcasebenadering te werken, dat wil zeggen uitgaan van (fictieve) geluidsgevoelige functies op de 47 Lden-contour. De voorzitter is daar geen voorstander van. Hij denkt dat een integrale oplossing gevonden kan worden als partijen naar de kansen kijken, en niet alleen naar de bedreigingen en hoopt op toenadering tussen de betrokken partijen. De voorzitter zal het initiatief nemen voor een apart overleg daarover.

Planning

De provincie geeft aan dat het MER, het ontwerp PIP en de ontwerpbesluiten na de zomer ter inzage zullen worden gelegd en dat de gemeenteraad voor die tijd zal worden gehoord. Een precieze planning is nog niet voorhanden, want ook afhankelijker moet nog een hoop worden onderzocht, maar de bijeenkomsten met bewoners en de klankbordgroep kunnen gewoon doorgaan. Naar aanleiding van de vraag van eenieder over de voorgestelde trechtering zegt de voorzitter na beraad met Bosch en van Rijn toe dat deze in de volgende klankbordgroep bijeenkomst zal worden besproken om te horen of deze voldoende duidelijk is, en dat dan ook zal worden gesproken over de concrete voorbeelden op het gebied van participatie.

Volgend overleg

In onderling overleg wordt de datum van de volgende klankbordgroep bijeenkomst vastgelegd op woensdag 8 juli as. zelfde tijd, zelfde locatie. Het SOHW merkt op dat deelname afhankelijk is van de besluitvorming over de rol van het SOHW op 2 juli as., maar dat wordt tijdig aan de voorzitter medegedeeld.

De voorzitter dankt iedereen voor zijn/haar inbreng en wenst iedereen wel thuis.

De heer Fon ten Thij treedt op in opdracht van de provincie Zuid-Holland als onafhankelijk procesbegeleider (voorzitter) om gesprekken te leiden met bewoners en belanghebbenden rond het provinciaal inpassingsplan windenergie in gemeente Korendijk voor de locatie aan het Spui. Dit verslag wordt ook gepubliceerd op de website van de provincie www.zuid-holland.nl/windenergiekorendijk